

RETTIGHEDS ALLIANCEN

Årsberetning 2023

Indhold

FORORD.....	4
STATUS PÅ DET ULOVLIGE MARKED.....	6
Kunstig intelligens.....	7
Manipuleret indhold og svindel.....	9
Unge adfærd og forbrug.....	9
Sociale medier.....	12
Ulovlige hjemmesider.....	14
Ulovlig fildeling og hacking.....	16
Password-delning.....	19
OPLYSNING OG ADFÆRD.....	20
DESIGN.....	22
FILM, SERIER, TV- OG LIVE-INDHOLD.....	24
MEDIER.....	26
LITTERATUR.....	29
MUSIK.....	32

Organisations- oplysninger

RettighedsAlliancen

Vesterbrogade 15, 1
1620 København V

RettighedsAlliancen er en forening for de kreative brancher beliggende på Vesterbrogade i København
CVR-nr.36328797

Tel: +45 6056 6364
Mail: mail@rettighedsalliancen.dk

Bank info

Jyske Bank

Reg.nr. 7417 Konto.nr. 1006690
IBAN: DK7274170001006690
BIC/SWIFT: JYBADKKK

Bestyrelse

Charlotte Enevoldsen, Producentforeningen (bestyrelsesleder)
Cathrine Skovsted, Danske Dramatikere
Pia Vigh, Danske Forlag
Jens Skov Thomsen, Dansk Artist Forbund
Kaspar Lindhardt, KODA
Kim Poul Christensen, Nuuday
Kristoffer Mejborn, Louis Poulsen

Direktør

Maria Fredenslund

Sekretariatet

10 ansatte

Formål

RettighedsAlliancens kerneopgave er at beskytte den kreative branches rettigheder på internettet gennem håndhævelse og oplysning.

Mads Kierkegaard Jørgensen, Nordisk Film A/S Filmdistribution
Mads Nedergaard, FAFID
Maj Hagstrøm, Dansk Skuespillerforbund
Sofie Sarlvit-Danielsen, IFPI Danmark
Nicolaj Philipsen, One Collection (observatør)

Forord

- Status på året, der er gået

© Em Be Khoc Nhe

2023 HAR KUNSTIG INTELLIGENS INDTAGET HELE VERDEN, og den nye teknologi har vakt lige dele bekymring og fascination i danske medier, blandt befolkningen, på Christiansborg og hos de danske rettighedshavere. For selvom mulighederne inden for kunstig intelligens i særdeleshed er imponerende, lærer ingen at skrive komplekse fiktive karakterer eller komponere hits af sig selv. Heller ikke en computer.

Udviklingen af generativ kunstig intelligens, såsom sprogmodeller, billedgenererings-programmer og deepfake-teknologi, kræver træning på overvældende mængder af data. Kreativt indhold som bøger, artikler, billeder, musik og film er derfor på kort tid blevet en eftertragtet kilde til data af høj kvalitet, som er afgørende i tech-virksomhedernes kapløb om at udvikle den bedste AI-teknologi. Derfor står rettighedshaverne nu over for en massiv udfordring i forhold til at sikre deres indhold mod at blive anvendt til træning af kunstig intelligens mod deres vilje.

MED NEDTAGNINGEN AF DET ULOVLIGE TRÆNINGSDATASÆT BOOKS3, indeholdende 200.000 piratkopierede e-bøger, blev RettighedsAlliancen de første i verden til at få fjernet et træningsdatasæt fra internettet. Dette har vakt opsigt verden over, særligt iblandt de mange rettighedshavere, hvis værker indgår i træningsdatasættet mod deres vilje. Men historien gentager sig, idet nedtagningen af Books3 også møder modstand fra udviklermiljøet og tavshed fra de

tech-virksomheder, som har trænet deres AI-tjenester på datasættet. Men denne gang kan vi ikke give teknologien 15 år til at finde løsninger, der kan forhindre rettighedskrænkelser.

© Thomas Tolstrup

I RettighedsAlliancen insisterer vi på, at fuld transparens i forhold til træningsdata er afgørende for at kunne håndhæve rettigheder over for kunstig intelligens. I årets løb har vi derfor arbejdet målrettet for skærpede transparensforpligtelser i EU's AI ACT, og meget tyder på, at der med AI Act bliver noget at bygge videre på. Det giver håb for rettighedshaverne, og for alle der synes, det er vigtigt, at

AI-modeller ikke bygges på ulovligt indhold.

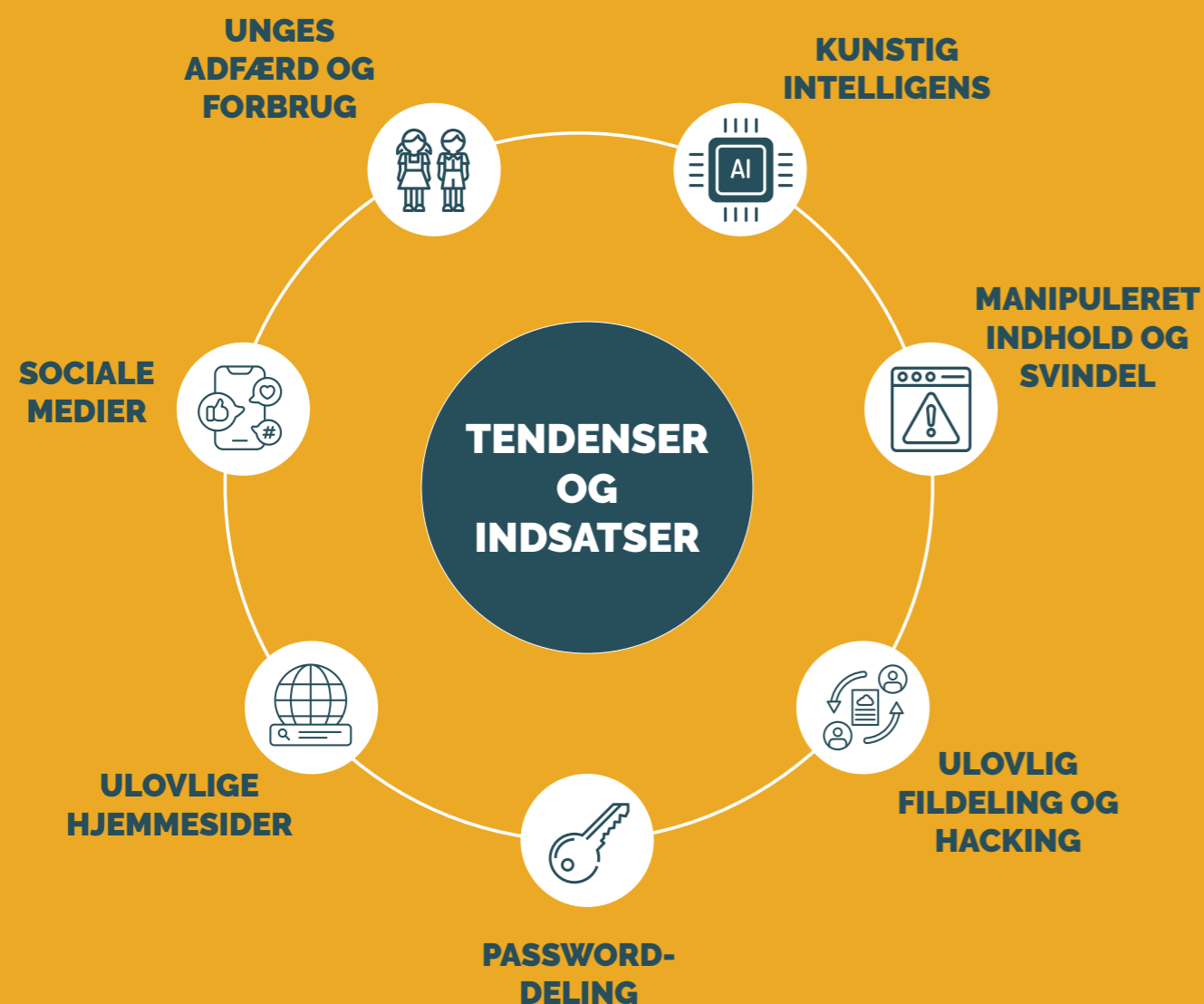
Kunstig intelligens medfører imidlertid også nye metoder, som forstærker en række udfordringer, vi ser inden for beskyttelsen af rettigheder. Deepfakes og stemmekloner af skuespillere, musiker, tv-værter og endda almindelige danskere og børn bliver anvendt til svindel, afpresning, personhætz og deepfake-porno. Her har vores erfaring i RettighedsAlliancen, med at blokere og nedtage ulovligt indhold, et stort potentiale til at imødekomme de nye udfordringer og derved tale ind i en bredere dagsorden omkring, hvordan vi sætter ind over for indholds- og personkrænkelser.

I RettighedsAlliancen står vores indsats på et grundlag af veludviklede værktøjer, som vi har udsigt til at kunne løfte til nye højder, i kraft af at vores indsats har mødt opbakning og støtte i den nye filmaftale, og at Share With Care-samarbejdet er blevet gjort permanent. Det vidner ikke alene om en stor tillid til RettighedsAlliancens arbejde, men også om, at vores indsats har en stor samfundsrelevans.

– Maria Fredenslund, direktør

Status på det ulovlige marked

- Tendenser og omfang

KUNSTIG INTELLIGENS

MED UDBREDELSEN AF KUNSTIG INTELLIGENS, har 2023 markeret et centralt skifte i kampen for at beskytte rettigheder til kreativt indhold. Som seneste skud på teknologiens stamme, har kunstig intelligens accelereret de digitale muligheder for at kopiere og distribuere indhold ulovligt. Med den hastige udvikling inden for kunstig intelligens er billeder, tekst, musik og andet kreativt indhold blevet eftertragtede data til træning af for eksempel generative sprogmodeller og billedgenereringsprogrammer. Som følge heraf har piratkopiering udviklet sig til at være en central komponent i forretningsmodellerne hos nogle af verdens mest profitable virksomheder, der driver de førende AI-tjenester.

Illustration 1: De amerikanske medier Gizmodo, The Atlantic og Wired var de første til at samle historien op om nedtagningen af Books3. **Historien gav for alvor genklang, da The Atlantic publicerede en søgemaskine som afslørede hvilke forfatters værker, der indgik i Books3.**

I sommeren 2023 gjorde danske rettighedshavere sig bemærket internationalt, da RettighedsAlliancen som de første i verden lykkedes med at nedtage et ulovligt træningsdatasæt som led i håndtævelse af rettigheder. Efter at have identificeret ulovlige kopier af danske værker, lykkedes vi med at få fjernet træningsdatasættet Books3 fra udgiveren EleutherAI og andre kroge af internettet. Books3 indeholder godt og vel 200.000 ulovlige e-bøger, som stammer fra en ulovlig tysk fildelingstjeneste, og sagen har derfor fået stor opmærksomhed blandt den internationale presse og de mange rettighedshavere, hvis indhold er blevet anvendt til

træning af AI uden tilladelse. Interessen for Books3-sagen har desuden medført, at RettighedsAlliancen i årets løb har fortalt vidt og bredt om vores indsats over for kunstig intelligens på konferencer i ind- og udland.

Det er RettighedsAlliancens klare standpunkt, at rettighederne til indhold skal respekteres, og at kunstig intelligens ikke kan trænes på kreativt indhold uden tilladelse fra rettighedshaverne. Det kræver først og fremmest skærpet transparens i forhold til, hvilke data tjenesterne vælger at træne deres AI-tjenester på. I årets løb har RettighedsAlliancen arbejdet for at

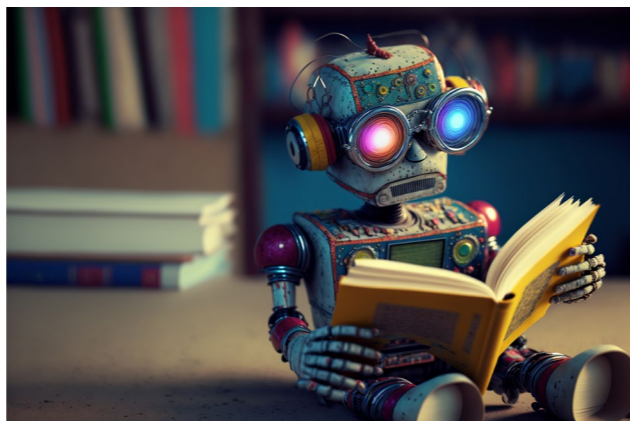
– Maria Fredenslund, debatindlæg hos DataTech, nov 2023

"Hvis kreativt indhold skal anvendes til træning af kunstig intelligens, skal dette, i modsætning til historikken med fildelingstjenester, ske med respekt for de aktører, som beriger verden med kunst – og værdifulde træningsdata. Det kræver, at vi afliver myten om, at ophavsrettigheder spænder ben for teknologiens fremskridt og den enkeltes frihed. Erfaringerne med bekæmpelsen af ulovlig fildeling viser, at det er et synspunkt, som kun gavner dem, der profiterer på at træne AI-tjenester med ulovligt indhold."

gøre danske politikere og EU-parlamentarikere opmærksomme på behovet for en skærpet transparenspligt i udviklingen af kunstig intelligens, som led i forhandlingerne om EU's AI ACT i december 2023. En indsats, som fortsætter ufortrødent i de kommende år, som led i at opnå en reel og ambitiøs beskyttelse af indhold over for brug af AI.

Books3 er langt fra det eneste ulovlige træningsdatasæt, men er derimod særligt i den forstand, at udviklerne havde fremlagt hvilke værker der indgik i datasættet. Det var denne viden, der gjorde, at vi kunne gå efter at få nedtaget datasættet, og det understreger, at transparens er nødvendig for at kunne nedtage datasæt, der har misbrugt værker i træningen. RettighedsAlliancens undersøgelser har dog afsløret en række øvrige tilfælde, hvor beskyttet indhold anvendes ulovligt til træning af kunstig intelligens. Sager, der meget vel

kan blive aktuelle i det nye år.

Mens der i 2023 er blevet rejst flere søgsmål af amerikanske rettighedshavere mod AI-tjenester som OpenAI, mangler vi europæisk retspraksis på området, som kan danne præcedens for, hvordan vi i fremtiden sætter grænsen for ulovlig brug af indhold i AI. Her kan den relation, vi gennem Books3-sagen har opbygget til rettighedshavere fra hele verden, vise sig at få stor betydning i de kommende år.

Politiske indsatser om transparens i udviklingen af AI

Høringsvar: RettighedsAlliancens bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om ophavsret (gennemførelse af dele af direktiv om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked) - Bemærkninger vedr. tekst- og dataminning, 11. april 2023

Udvikling af kunstig intelligens – RettighedsAlliancens vigtigste budskaber, 26. juni 2023

Ministerbrev: Opfordring vedr. transparens i den kommende forordning om kunstig intelligens (EU AI Act), 6. juli 2023

Brev til Digitaliseringsministeriet: Danske Rettighedshavere opfordrer til transparens ved udvikling af kunstig intelligens, 4. september 2023

Fælleserklæring fra danske rettighedsorganisationer om ophavsret og kunstig intelligens, 19. januar 2024

Brev til Digitaliseringsministeriet: Danske Rettighedshavere opfordrer til transparens ved udvikling af kunstig intelligens, 30. januar 2024

MANIPULERET INDHOLD OG SVINDEL

Svindelannoncer og dertilhørende misbrug af indhold, brands og kendtes identitet er et fortsat vigtigt fokus for RettighedsAlliancen, hvor vi i 2023 har anmeldt 157 svindelannoncer.

Men udfordringerne med manipuleret indhold og svindel er kun blevet større af teknologier inden for kunstig intelligens, som deepfake og stemmekloning, der gør det uhyre nemt at misbruge skuespillere, musikere, tv-værter, og andre kendtes karaktertræk med dårlige intentioner. Når manipuleret indhold spredes på sociale medier eller i annoncer, kan der være tale om ikke blot en krænkelse af rettigheder, men også af den pågældende person. Det er alvorligt, når kreative aktørers stemme, ansigt og indhold bliver anvendt i svindel, som derved potentielt skader den pågældende persons karriere, integritet, personlige relationer og økonomi, for ikke at tale om de personer, der eksempelvis bliver snydt til at afgive følsomme oplysninger.

De sociale mediers nedtagingsværktøjer er endnu ikke gearret til at håndtere personkrænkelser, i form af deepfake og stemmekloning. I 2023 er vi lykkedes med at fjerne krænkelser via de eksisterende værktøjer, men vi har behov for større indsigt i manipuleret indhold, og hvad der skal til for at fjerne og forhindre dette. Derfor vil vi i 2024 arbejde for at fjerne endnu flere stemmekloner og deepfakes, samt bruge vores indsigt til at sikre værktøjer målrettet personkrænkelser hos platformene.

“Den ulovlige udnyttelse af min stemme er reel og en konstant trussel, fordi den er så genkendelig – tak til 10 års erfaring som engelsk speaker til en stor del af LEGO's reklamefilm på engelsk, og 23 år som stemme til IO Interactive's Hitman computerspil hovedfigur, Agent 47. Jeg sætter stor pris på RettighedsAlliancens arbejde med at beskytte mit livsværk, evnen til at forsørge min familie, og mit ry som speaker.”

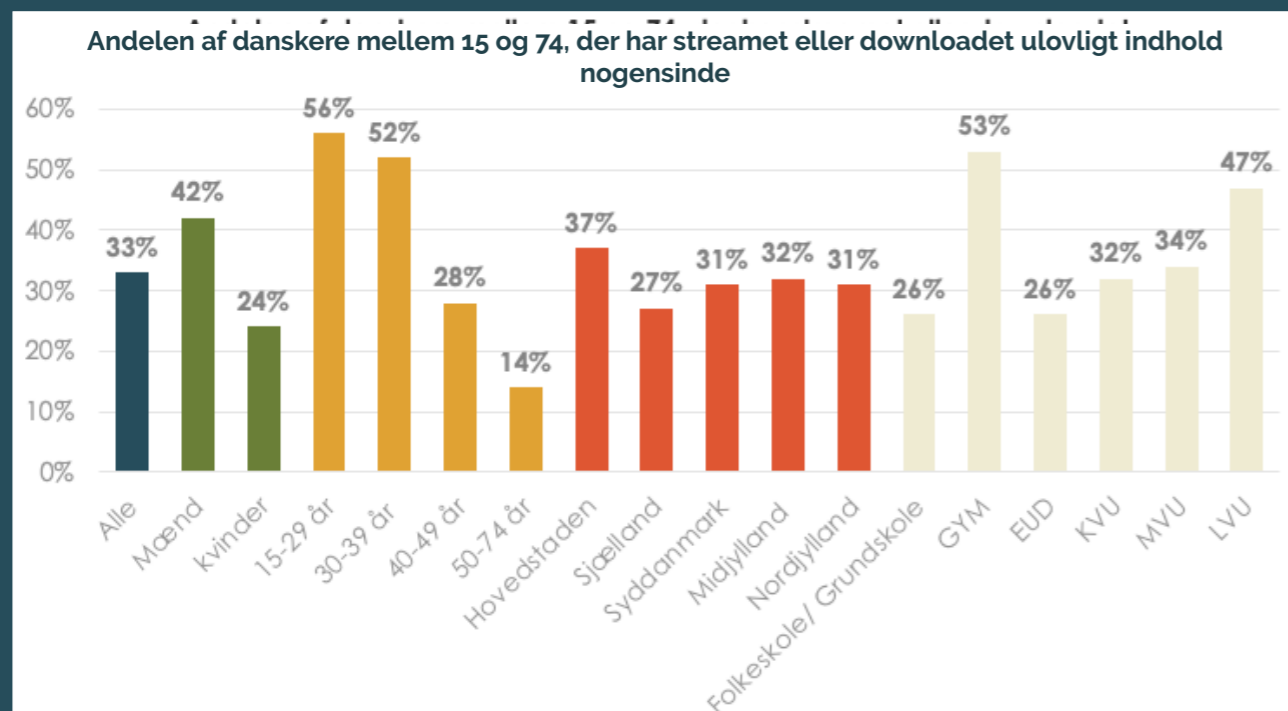
– David Bateson

UNGES ADFÆRD OG FORBRUG

DE UNGE I DAG har en markant anderledes adfærd på internettet end deres forældre, og deres forbrug af indhold er både fragmenteret og ubarmhjertigt. Algoritmernes hastighed skaber høje forventninger til tilgængelighed og øjeblikkelig interesse, hvilket ikke blot sætter lovligt indhold under pres, men også giver nye incitamenter til at tilgå indhold ulovligt.

De unge er en vigtig målgruppe at forstå,

når det kommer til forbruget af ulovligt indhold. Først og fremmest fordi den yngre del af befolkningen har det absolut største forbrug af ulovligt indhold. Tal fra Dansk Erhvervs undersøgelse, som blev foretaget i december 2022, viser, at 32 % af dem, der har streamet og downloadet ulovligt indhold inden for det seneste år, er mellem 15-29 år. Desuden, hvis man ser på andelen, der nogensinde har streamet og downloadet ulovligt, udgør de 15-29-årige hele 56 %

Graf 1: Data fra Dansk Erhverv der viser andelen af danskere, der har streamet eller downloadet ulovligt indhold nogensinde.

Graf 2: Data fra Epinion, der viser 7 logikker som de unge bruger til at legitimere deres ulovlige forbrug af indhold

De unge er derfor en vigtig målgruppe, ikke blot på grund af deres aktuelle ulovlige forbrug, men fordi de unge tager deres adfærd, vaner og holdninger med sig ind i voksenlivet. Ved at sætte ind tidligt over for unge, kan vi ændre normerne der, hvor de endnu ikke har bidt sig helt fast. Vi kan dermed konvertere unge til lovlige forbrugere og bane vejen for at kommende generationer af voksne forbruger indhold lovligt.

os klogere på tendenser, og som vi kan afprøve teorier på.

Vi har, sammen med analyseinstituttet Epinion, gennemført en undersøgelse om unges forbrug af og holdning til ulovligt indhold. Undersøgelsen blev gennemført blandt unge mellem 15-17 år og havde primært til formål at give indsigt i de bagvedliggende motiver bag ulovlig streaming.

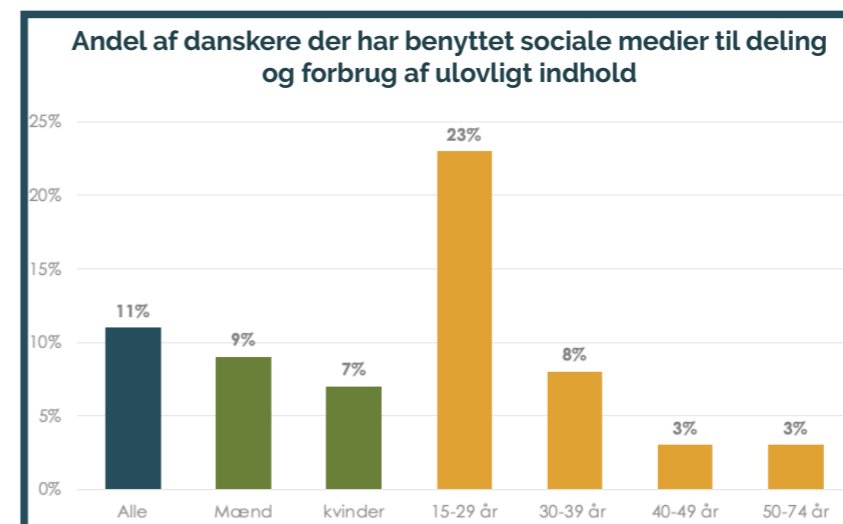
Men unges adfærd er også udtryk for, hvor verden er på vej hen. Ved at kende deres holdninger og adfærd bliver vi klogere på aktuelle tendenser, og hvor vi skal sætte ind fremover. I 2023 har RettighedsAlliancen arbejdet med en række tiltag, som forbedrer vores indsigt i og forståelse af unges adfærd. Vi har lanceret et ungepanel bestående af en række 15-17-årige, som gør

Video 1: RettighedsAlliancens ungepanel står frem i materialet til undervisningsforløbet "Dit Digitale Kompas" og giver andre unge gode grunde til at styre udenom ulovlig streaming

Disse logikker er overordnet domineret af, at de unge ikke ser tilstrækkelige personlige konsekvenser ved at forbruge ulovligt, at der generelt set hersker en bred social accept af at forbruge ulovligt, og at de har svært ved at se koblingen mellem deres egen adfærd og konsekvenserne for skaberne bag indholdet og branchen som helhed.

Undersøgelsens resultater vil, sammen med ungepanelet, tjene som afsæt for en ny kampagne i samarbejde med myndigheder, som lanceres i 2024. Desuden har undersøgelsen givet et kendskab til forældrenes adfærd og indflydelse på de unges forbrug, og vi har derfor lagt de første sten i en indsats særligt dedikeret til at skabe gode (og lovlige) rollemodeller for de unge.

Graf 3: Data fra Dansk Erhverv der viser andel af danskere der har benyttet sociale medier til deling og forbrug af ulovligt indhold

Sociale medier spiller en stor rolle i de unges ulovlige forbrug, og Dansk Erhvervs undersøgelse viser, at hver fjerde mellem 15-29 år har delt eller modtaget indhold ulovligt på sociale medier. Viden om de unges adfærd er derfor også retningsgivende for RettighedsAlliancens indsatser over for sociale medier, hvor der hele tiden opstår nye mønstre og tendenser for, hvordan indhold deles og forbruges ulovligt

SOCIALE MEDIER

Det er ikke nyt, at en markant del af ulovligt indhold deles og forbruges via de sociale medier. Næsten 9 % af danskerne har delt, tilgået eller modtaget ulovligt indhold via sociale medier inden for et år, viser undersøgelsen fra Dansk Erhverv og RettighedsAlliancen. YouTube, Facebook, TikTok, Messenger, Instagram og Snapchat udgør i den nævnte rækkefølge de mest anvendte platforme.

Men RettighedsAlliancens research og indsigt fra sager viser, at også platforme som Reddit og Discord anvendes i hyppigere grad.

Hvilke typer indhold har du delt, modtaget eller deltaget i ulovlig stream og download af på disse sider, som du har angivet ovenfor						
	Facebook	YouTube	TikTok	Instagram	Messenger, Whatsapp eller andre Chatplatforme	Snapchat
Serier/film	31%	41%	33%	20%	18%	31%
Musik	24%	37%	27%	19%	31%	26%
Computerspil	17%	11%	9%	10%	22%	16%
Software	10%	7%	11%	12%	22%	17%
Bøger/litteratur	16%	5%	13%	11%	11%	10%
Sportsbegivenheder (fx livevisning af fodboldkampe)	22%	17%	18%	15%	8%	8%
Husker ikke	20%	14%	21%	36%	26%	29%
n	76	97	69	61	64	52

Graf 4: Data fra Dansk Erhverv der viser hvilke typer indhold danskerne har delt eller forbrugt på forskellige sociale medier.

I foråret 2023 fik RettighedsAlliancen lukket en gruppe på Reddit, hvor mindst 347 klip fra nøgen- og sexscener fra danske film

med kvindelige skuespillere blev delt systematisk mellem gruppens 6.000 brugere. Personen bag gruppen anmeldte vi til politiet, og selvom vi venter på afklaring i sagen, har den bragt lys over en gruppevækkende tendens inden for ophavsretskrænkelser på sociale medier. Der er et stort behov for, at platforme som Reddit, TikTok, Discord og andre kommer med løsninger på, hvordan krænkelser på deres platforme kan forhindres og fjernes. Derfor har og vil

Video 2: I vores nye undervisningsforløb har vi med udgangspunkt i Reddit-sagen fået unge til at reflektere over, hvad de deler på nettet. Videoen er en del af forløbet Dit Digitale Kompas, hvor skuespillerne Signe Egholm Olsen og Marie Tourell Søderberg står frem og fortæller om, hvordan det føles at blive delt i klip fra nøgen og sexscener på Reddit.

RettighedsAlliancen arbejde for at sikre, at tjenesterne bidrager til at nedbringe ulovligt indhold på deres platforme.

Mange års indsats har heldigvis ført til, at vi i dag kan fjerne indhold på bl.a. YouTube og Metas tjenester og har en formaliseret ramme i Artikel 17-forum, som sikrer platformenes samarbejde med rettighedshavere om at forhindre upload og deling af ulovligt indhold. I 2024 vil vi have fokus på, at alle store platforme stiller automatiske værktøjer til rådighed, så vi kan blokere og filtrere ulovligt indhold på samme vis, som vi allerede gør på Facebook, Instagram og YouTube.

KAMPAGNE MED META

Den styrkede relation til onlineplatformene har desuden banet vejen for, at RettighedsAlliancen i marts 2023 lancerede en

"Millioner af indholdsskabere og virksomheder på tværs af vores platforme er afhængige af deres egne immaterielle rettigheder som indtægtskilde. Vi har investeret betydeligt i teknologi, der finder og fjerner rettighedskrænkende indhold, og et samarbejde med RettighedsAlliancen i denne oplysningskampagne er et vigtigt næste skridt for at hjælpe med både at beskytte vores brugere og immaterielle rettigheder."

– Nicole Schulze, politisk chef for immaterielle rettigheder og medier hos Meta, Kulturminister, 1. marts 2023

oplysningskampagne i samarbejde med Meta. Gennem annoncer på Facebook og Instagram gik Meta og RettighedsAlliancen sammen om at informere brugerne om, hvad der kendetegner ulovligt indhold, og hvordan man undgår det.

Indsatsen dækkede RettighedsAlliancens medlemmer bredt, eftersom særligt film, tv, design og litteratur hyppigt bliver kopieret og delt ulovligt på platforme som Facebook.

At rettighedshavere og onlineplatforme går sammen om at tale indholdsskabernes sag er et stort skridt, der viser, hvor langt vi er nået ved at stå fast på, at ulovligt indhold skal kunne fjernes effektivt fra eksempelvis Metas platforme. Samarbejdet med Meta har for begge parter vedkommende været vellykket, og vi forventer, at erfaringerne vil danne grundlag for nye fælles indsats i fremtiden.

Illustration 2: Udklip fra kampagnematerialet til oplysningsindsats i samarbejde med Meta

Sager inden for sociale medier

Reddit-sagen (2023-05-16): En dansk Reddit-gruppe blev indberettet for at dele nøgen- og sexscener fra danske film og tv-serier. RettighedsAlliancen undersøgte og anmeldte sagen, som involverede over 100 kvindelige, danske skuespillere.

ULOVLIGE HJEMMESIDER

De ulovlige, som oftest udenlandske, hjemmesider har fortsat hårdt fat i det ulovlige marked. De benyttes ikke alene via den direkte rejse, hvor en specifik side søges frem i browseren, men også i samspil med sociale medier som eksempelvis TikTok, hvor links til de ulovlige sider deles.

I Danmark har vi allerede et effektivt blokeringsystem i kraft af Share With Care-samarbejdet mellem RettighedsAlliancen, Teleindustrien, Kulturministeriet, Dansk Industri Digital og Dansk Erhverv, som i 2023 har kunnet fejre 10-årsjubilæum, og desuden nu er blevet permanent. Share With Care-samarbejdet sikrer, at danske teleselskaber blokerer for adgang til ulovlige tjenester, der fremgår af samarbejdslisten, idet disse er dømt ulovlige ved en dansk domstol.

Der er dog potentiale for at udvikle samarbejdslisten og øge effekten aktørernes brug heraf, ikke mindst i regi af samarbejdet i Dialogforum, hvorigennem annoncører

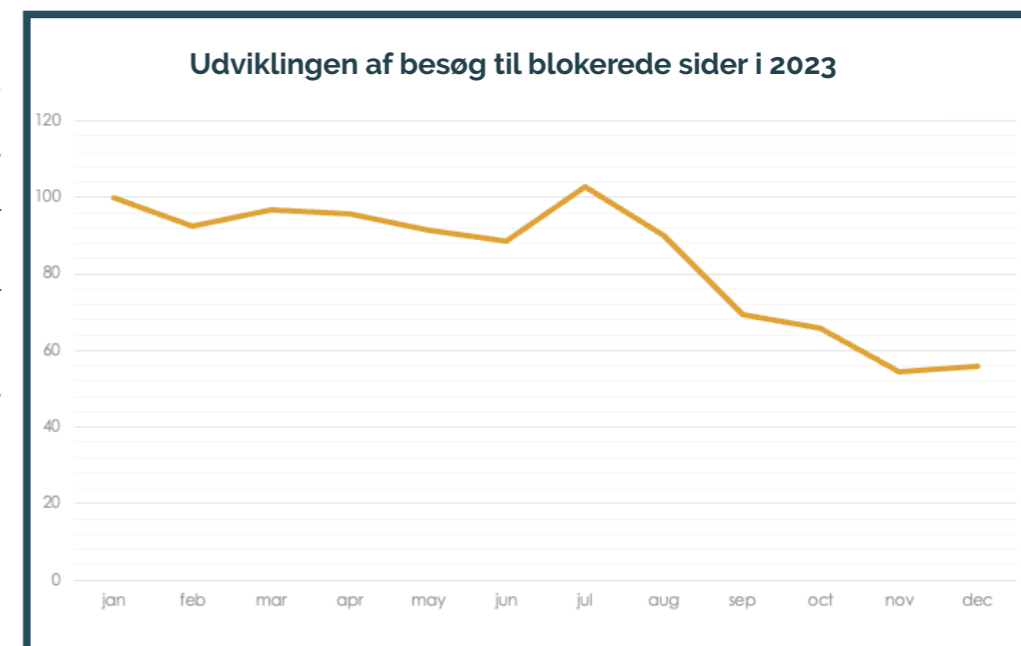
og betalingsformidlere samarbejder om at sætte en stopper for trafik og pengestrømme til de ulovlige tjenester. I 2023 har RettighedsAlliancen lavet en omfattende analyse af udviklingsmulighederne for Dialogforum med konkrete anbefalinger, der vil blive afsøgt og implementeret i løbet af de kommende år.

UDVIKLING I BESØG PÅ ULOVLIGE HJEMMESIDER

Omfanget af trafik til ulovlige hjemmesider er en målestok for, hvordan det ulovlige marked og efterspørgslen på ulovligt indhold udvikler sig. Denne udvikling følger RettighedsAlliancens nøje gennem monitoring af data fra Similarweb, som måler trafik til ulovlige hjemmesider, og dertilhørende mirror sites, som fremgår af samarbejdslisten. I 2023 har vi generelt set et bemærkelsesværdigt fald i antal besøg til ulovlige sider. Hen over året falder besøgstallet til blokerede sider fra 4.885.919 besøg i januar, til 2.726.835 i december. Det betyder, at antallet af besøg generelt er faldet med i alt 44,2%.

I årets løb er det gennemgående de samme blokerede ulovlige hjemmesider, som trækker størstedelen af besøgene. Omtrent halvdelen af alle besøg i årets løb, fordeler sig på de 10 mest besøgte af de blokerede hjemmesider. Når så få sider dominerer i statistikken, skyldes det formodelig, at disse sider er velkendte og populære blandt de brugere, som gerne anvender alternativ-DNS til at omgå blokeringerne (Besøg til ulovlige sider ved brug af alternativ-DNS fremgår af data fra Similarweb, mens brug af VPN-forbindelse ikke kan måles).

Det er samtidig et udtryk for, at det vil være svært at opnå en højere effekt af blokeringerne på disse sider, eftersom der er tale om mere genstridige brugere, der gerne tager tekniske metoder i brug for at tilgå indhold ulovligt.

Graf 5: Udvikling i besøg til blokerede sider fra januar til december 2023, Data fra Similarweb.

Filmaftale og styrkelse af Share With Care

I filmaftalen, som landede i efteråret 2023, blev der afsat 1 mio. årligt i 2025-2027 til RettighedsAlliancens arbejde. Midlerne gives til videreførelse af Share With Care-initiativet og er derfor et vigtigt bidrag til, at RettighedsAlliancen kan drive og videreudvikle vores håndhævelses- og oplysningsindsatser.

Læs RettighedsAlliancens brev til Kulturministeren: Beskyttelse af rettigheder i filmaftalen, 19. september 2023

I 2023 besluttede Kulturministeriet og de forskellige aktører i Share With Care at gøre samarbejdet permanent. Hermed forventes samarbejdet, der kunne fejre 10-årsjubilæum i 2023, at kunne føre til endnu større effekt i de kommende år.

Læs nyheden: Efter 10 år med Share With Care bliver samarbejdet nu permanent

Dialogforum, kodeks og samarbejdsliste?

Dialogforum er et initiativ under Kulturministeriet, hvor annoncører, rettighedshavere, medier, betalingsformidlere m.fl. samarbejder om at bekæmpe ulovligt indhold på internettet.

Deltagerne tager del i at afskære pengestrømme til ulovlige tjenester ved f.eks. at sørge for, at der ikke utilsigtet annonceres på eller overføres penge til ulovlige tjenester. Denne indsats blev etableret ved oprettelsen af Dialogforum i 2012, hvor annoncører og betalingstjenester som underskrivere af **kodeks-aftalen** forpligtede sig til at afskære transaktioner til sider, der optræder på en liste over ulovlige tjenester.

Listen over ulovlige tjenester kaldes **samarbejdslisten** og er løbende blevet opdateret med hjemmesider, der er fundet ulovlige af retten.

Læs rapporten: **Udvikling af Dialogforum**

MIRROR SITES

Gennem 2023 har vores blokeringer af mirror sites haft stor effekt. Samlet set har vi blokeret for 1.155 mirror sites i årets løb, hvilket er en væsentlig stigning sammenlignet med tidligere år.

Stigningen var dog ventet, eftersom 2023 udgjorde det første fulde kalenderår, efter at en revideret Code of Conduct-aftale

med Teleindustrien trådte i kraft i efteråret 2022. Det betyder, at teleselskaberne i dag blokerer for mirror sites, uanset hvor mange besøgende disse sider har, hvortil dette før efteråret 2022 krævede, at siderne havde mindst 5.000 besøgende. Opdateringen betyder, at blokeringssindsatsen i regi af Share With Care når en større del af det ulovlige marked, og at blokeringerne derved opnår en bedre effekt.

Blokerede mirrorsites 2023

Graf 6: Data fra Similarweb der viser antallet af blokerede mirror sites per måned, januar-december 2023

ULOVLIG FILDELING OG HACKING

Mens det danske marked for ulovlig fildeling tidligere har været domineret af større torrenttjenester som DanishBits, Asgaard og DanishBytes, er billedet i dag langt mere fragmenteret. Det skyldes ikke blot, at ulovligt indhold er spredt ud over sociale medier, udenlandske ulovlige sider og AI, men også at de danske fildelere i dag anvender et bredt spektrum af tekniske løsninger som plex-servere, seedboxe og IPTV-tjenester.

I årene 2023 og 2024 ser vi afviklingen af de sidste retsmøder i Asgaard-sagskomplekset, hvilket er en påmindelse om, at den danske piratscene aldrig har fundet tilbage til samme dominans som inden nedlukningen i 2020. Samtidig understreger fremkomsten af de nye tjenester, at der er behov for høj teknisk indsigt og en konstant bevågenhed over for de nye tendenser og bagmænd, som gerne tager drastiske midler i brug for at stille indhold ulovligt tilgængeligt.

Hørings svar vedrørende ulovlig deling af live-indhold

I februar 2023 indgav RettighedsAlliancen et høringssvar til EU-kommissionen, hvor vi fremlagde vores bemærkninger til de kommende anbefalinger vedrørende ulovlig streaming af live-indhold, fx sportsbegivenheder.

Læs høringssvaret: Commission Recommendation on 'Combating online piracy of live content'

Hacking af brugeroplysninger og datasystemer er blevet en udbredt metode til at konvertere lovligt indhold til det ulovlige marked eller sælge uautoriseret adgang til streamingtjenester eller nyhedssites, med egen vinding for øje. Dette understreges af listen over domme og tiltaler i årets løb, hvor salg af hackede login-oplysninger i flere tilfælde spiller en central rolle. Et vidnesbyrd om, at ulovlig fildeling i stigende grad også rammer almindelige forbrugere, hvis adgangsoplysninger til streamingtjenester

bliver solgt videre.

I årets løb blev der fældet dom mod en 41-årig mand, som havde kopieret og delt Ekstra Bladet+ artikler ulovligt, som han havde skaffet sig adgang til via hackede adgangsoplysninger tilhørende Ekstra Bladet+-kunder, ligesom vi har set tiltaler for uautoriseret videresalg af adgangsoplysninger til streamingtjenester indeholdende film, tv, musik, bøger og artikler, samt ulovlige IPTV-løsninger til danske og udenlandske tv-kanaler.

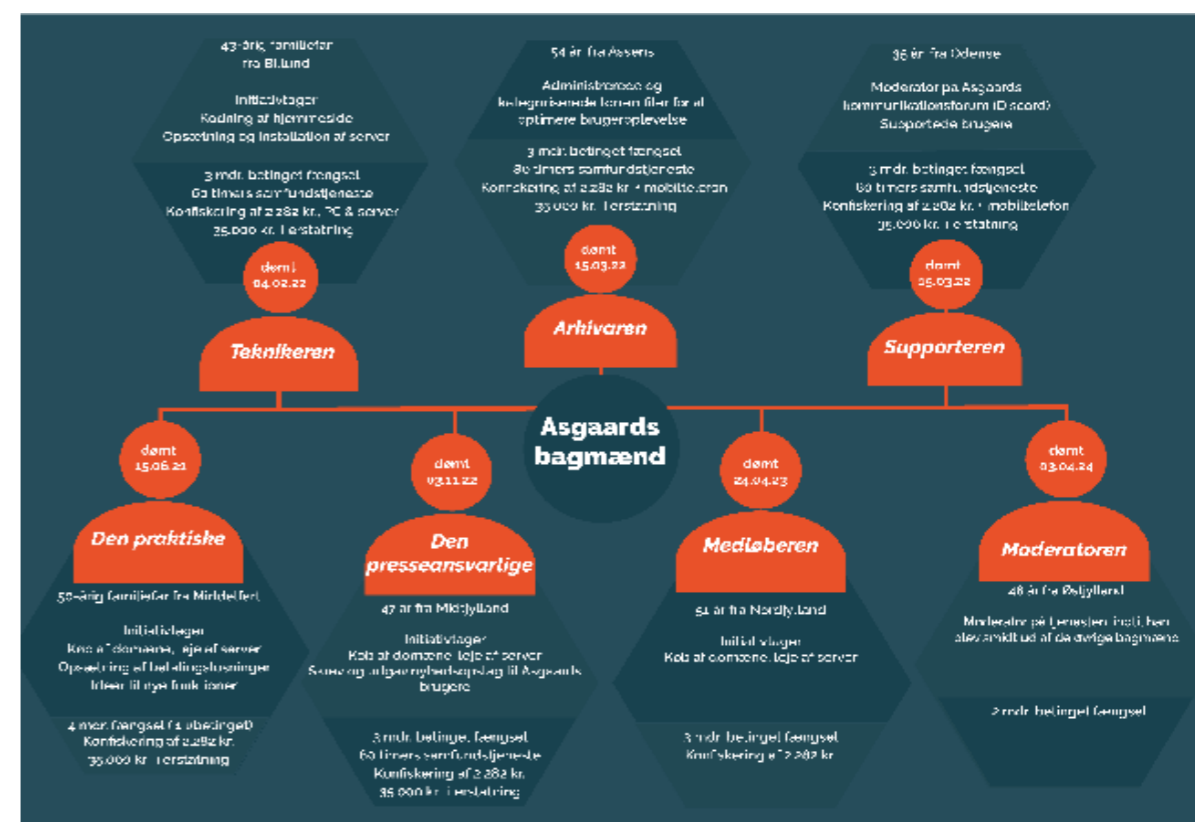

Illustration 3: Domme i Asgaard-sagskomplekset

Sager inden for ulovlig fildeling og hacking

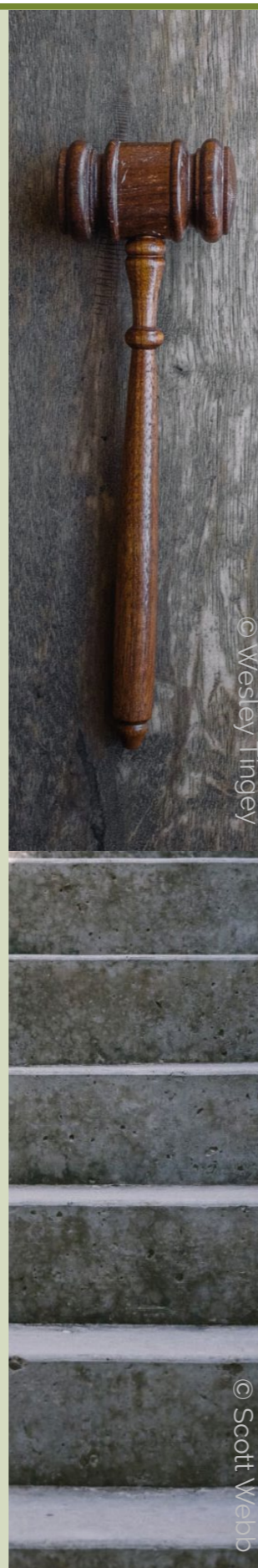
Udbyder af Seedboxe (2023-02-28): En 35-årig mand blev dømt for salg af seedboxe, brugt til ulovlig fildeling, af ikke mindre end 3.838 ophavsretsbeskyttede værker på de danske og nordiske fildelingstjenester ShareUniversity, Superbits og DanishBytes. Han fik tre måneders betinget fængsel og skulle betale konfiskation og erstatning.

ShareUniversity Bagmand (2023-09-28): En 24-årig mand fra Silkeborg blev idømt 60 dages betinget fængsel for ophavsretskrænkelser. Han var en af bagmændene bag fildelingstjenesten ShareUniversity og medvirkede til ulovlig adgang til tusindvis af ophavsretsbeskyttede værker.

Xor06-sagen (2023-06-26): En 41-årig mand fra Fyn blev idømt seks måneders betinget fængsel for grove ophavsretskrænkelser og bedrageri. Han var del af en releasegruppe kaldet "Xor06" på den lukkede fildelingstjeneste Asgaard, hvor han ulovligt kopierede og delte bøger, artikler og Ekstra Bladet+-artikler ved brug af stjalne passwords. Udover fængselsstraffen idømmes han 120 timers samfundstjeneste, konfiskation af ejendele og erstatning til rettighedshaverne.

Tiltale for ulovligt videresalg af login-oplysninger til streamingtjenester (2023-09-22): Efter RettighedsAlliancens anmeldelse i 2022, har NSK rejst tiltale mod en 29-årig mand fra Odense. Ifølge tiltalen har han i flere tilfælde videresolgt lister med i alt ca. 500.000 lækkede login-oplysninger til forskellige underholdnings- og streamingtjenester, tilhørende intetnende brugere.

Anholdelse for videresalg af hackede login-oplysninger til streamingtjenester (2023-06-05): Efter RettighedsAlliancens anmeldelse i 2022, anholdt og sigtede NSK den tredje formodede bagmand bag et organiseret uautoriseret salg af adgangsoplysninger til forskellige streamingtjenester, via en webshop. Login-oplysningerne tilhørte brugere af streamingtjenester med bl.a. nyheder, film, musik, samt e- og lydbøger. RettighedsAlliancens undersøgelser viste desuden, at der blev solgt adgange til ulovligt IPTV, indeholdende mere end 100.000 film og serier og adgang til danske, svenske og norske tv-kanaler.

© Wesley Tingey

© Scott Webb

Selvom sociale medier efterhånden har ædt en del af fildelingstjenernes dominans på det ulovlige marked, spiller ulovlige fildelingstjenester og de dertilhørende bagmænd fortsat en stor rolle i at gøre indhold tilgængeligt ulovligt. Derfor er RettighedsAlliancens håndhævelsesindsatser over for ulovlige fildelingstjenester fortsat en effektiv måde at standse den ulovlige spredning af dansk produceret indhold.

PASSWORD-DELING

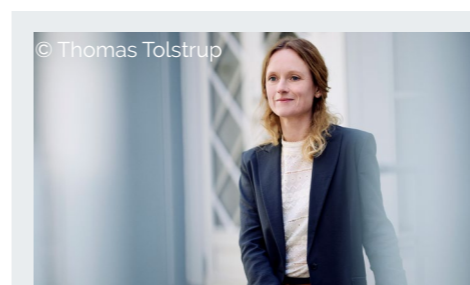
DELING AF PASSWORDS til streaming- og indholdstjenester med musik, film, tv, bøger og sport er fortsat udbredt blandt danskerne. Dansk Erhvervs undersøgelse fra slutningen af 2022 viste, at knap 2,1 millioner danskere deler password til mindst en streamingtjeneste, med personer udenfor deres egen husstand. Det svarer til 43 % af befolkningen. Dette på trods af, at 70 % af danskerne godt ved, at det ikke er tilladt.

Når tendensen til at dele passwords til streamingtjenester alligevel er så høj, vidner det om, at danskerne generelt tager let på reglerne for deling af passwords. Undersøgelsen viser desuden, at brugerne i høj grad deler passwords, fordi det er nemt, og at halvdelen (51 %) mener, at streamingtjenesterne er for dyre.

En af de mest interessante resultater af

undersøgelsen er dog, at 75 % af dem, der deler logins, er villige til at betale for indholdet, hvis muligheden for at dele loginoplysninger ryger. Dette giver nemlig en indikator på, hvilken effekt implementeringen af tekniske løsninger på passworddeling kan få på udviklingen i betalende brugere.

I årets løb har vi set, at flere streamingtjenester har indført tiltag mod passworddeling. For eksempel har Netflix indført tekniske løsninger, der sikrer, at brugerne opholder sig på samme IP-adresse og som desuden konfronterer de brugere, som mistænkes for at dele med andre udenfor husstanden. Det kan sammenlignes med blokeringen af ulovlige sider gennem Share With Care, idet oplysning og tekniske initiativer kombineres og derved gør det nemt for brugeren at ændre adfærd.

© Thomas Tolstrup

– Maria Fredenslund, 30. juni 2023

"Vi ved af vores praktiske erfaring med at arbejde med de her udfordringer, at når man ved hjælp af tekniske tiltag 'disrupter' en uhensigtsmæssig adfærd samtidig med at man oplyser og guider brugerne, så virker det faktisk."

Oplysning og adfærd

Arsagen til at danskernes ulovlige forbrug af indhold er højt, handler ikke blot om, at det er nemt og billigere end at forbruge lovligt. Det er også et udtryk for en høj social accept af det at se film og sport ulovligt, dele password eller digitale studieböger med sine venner eller at købe kopiprodukter. Oplysning og adfældsregulerende tiltag er en måde, hvorpå vi kan udfordre de etablerede normer og motivere til et lovligt forbrug.

Børn og unge er vores absolut vigtigste målgruppe at sætte ind over for. De er vokset op med et fragmenteret medieforbrug, hvor ulovlig streaming er en ukontroversiel måde at tilgå indhold fra hele verden. Med undervisning og oplysning kan vi sætte ind, mens de unge er modtagelige og følger dem i de år, hvor deres medievaner dannes.

I 2023 har RettighedsAlliancens indsats på oplysningsområdet fået et markant løft, idet vi har ansat Iben Ohl som projektleder dedikeret til undervisningsområdet. Som tidligere folkeskolelærer og redaktør på et forlag, har Iben mangeårig erfaring både med undervisning over for børn og unge og med udvikling af undervisningsforløb, blandt andet med RettighedsAlliancen som kunde. Vi har desuden opstartet et yderst gunstigt samarbejde med Gyldendal Undervisning, som har

gjort det muligt for os at udgive aktuelle læringsforløb på kort tid, som når bredt ud til undervisere i folkeskolen. Her har vi også haft et godt samarbejde med Dansk Skuespillerforbund og deres medlemmer, som har stillet op og delt personlige og sårbare fortællinger om at blive delt mod sin vilje i nøgen- og sexscener på Reddit.

I 2023 har vi udviklet fire nye undervisningsforløb, hvormed vi nu dækker både unge i grundskolen, efterskoler, gymnasier samt de lærerstuderende på professionskolerne. I de kommende år har vi ambitioner om at udvide indsatsen yderligere. Derfor er vi påbegyndt udviklingen af nye oplysningsindsatser, blandt andet til forældre i samarbejde med Genvej og en kampagne i samarbejde med myndighederne, som skal give vores budskaber mere tyngde og tydelighed omkring regler og konsekvenser.

Genvej er en digital læringsplatform, der samler gode råd, viden og hjælp til forældre, der ønsker at engagere sig i deres barns digitale liv.

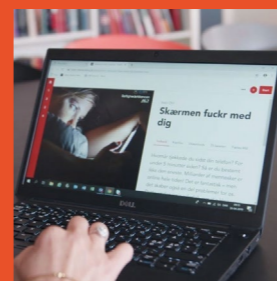
Initiativet er et partnerskab mellem Ole Kirk's Fond, Trygfonden og Forbrugerrådet Tænk i samarbejde med Red Barnet, Børns Vilkår, Mary Fonden og Medierådet for Børn og Unge.

RettighedsAlliancens undervisningsforløb

Del – med omtanke

4.-6. klasse

Skærmen fuckr med dig

6.-9. klasse

Spot på-artikler

8.-10. klasse

Dit digitale kompas

Efterskoler / 9.-10. klasse

Binge med god stil

Gymnasiet / 1.g

Dannelse, læring og ophavsret

Lærerstuderende

Læs mere om undervisningsforløbene her

Design

© Engin Akyurt

I 2023 HAR RETTIGHEDSALLIANCEN fortsat monitoreret og håndhævet designkrænkelser på internettet, samt anmeldt og ført prioriterede sager på vegne af vores medlemmer.

I årets løb har vi også identificeret flere nye områder, hvor vores aktiviteter for at fjerne og forhindre designkrænkelser kommer i spil. Distribution og markedsføring af designkopier er rykket ind på velansete internationale designmesser, og RettighedsAlliancen arbejder derfor på tiltag, der skal dæmme op for dette, gennem dialog med arrangørerne og ved eventuel tilstedeværelse på udvalgte messer. Kopiering af design rykker desuden ind i metaverset, hvor f.eks. virtuelle versioner af vores medlemmers produkter udbydes til salg som skins i computerspillet The Sims.

Vi har desuden påbegyndt udviklingen af større oplysningsindsatser, som har til formål at ændre befolkningens forbrug af designkopier, samt skabe politiske fokus på området og tydeliggøre, hvor der er behov for at sætte ind for at rette op på mangler i den gældende retspraksis.

HØJERE ERSTATNINGER OG STRAF

I 2023 har RettighedsAlliancen iværksat en indsats, der skal afdække, om de faktiske erstatningsudmålinger i danske domme vedrørende designkrænkelser lever op til hensigten med loven. Projektet er motiveret af, at der i dansk retspraksis ses en tendens til, at domstolenes afgørelser om erstatninger bærer præg af en stor uforudsigelighed, inkonsistens, og sjældent står mål med de ofte omfattende tab for rettighedshaveren.

Med projekt "Højere erstatninger og straf" vil RettighedsAlliancen, i samarbejde med UBVA, først og fremmest afdække de seneste 20 års retspraksis på området gennem data og relevante cases og dermed dokumentere, hvorvidt der er behov for en mere fair erstatningsudmåling i danske sager vedrørende designkrænkelser. Projektet vil blandt andet berøre, hvorvidt udmålingerne reelt kompenserer for de krænkede parters tab og forebygger krænkelser, samt erstatningsniveauets eventuelle konsekvenser for retssikkerheden, designernes hverv og samfundsøkonomien. Projektets resultater præsenteres i løbet af 2024, og vil danne grundlag for indsatser målrettet myndigheder og politikere, som skal adressere mulige relevante tiltag.

DESIGNNÆVNET

RettighedsAlliancen har siden 2022 været associeret medlem af Foreningen for Retsbeskyttelse af Arkitektur, Design og Kunsthåndværk, som står bag Designnævnet og Responsumudvalget.

Med vores engagement i Designnævnet, arbejder vi for at sikre, at Designnævnet på bedst mulige vis kan indfri intentionen om at gøre det nemmere for designere at få prøvet sager vedrørende krænkelser af deres design. Her er det vigtigt at Designnævnet udgør et reelt alternativ til domstolene, og vi har i det forgangne år derfor haft fokus på, hvordan sagsbehandlingstiden og de økonomiske omkostninger ved at få prøvet sin sag hos nævnet kan nedbringes.

Det er desuden afgørende, at de muligheder, som designnævnet tilbyder, bliver yderligere tydeliggjort over for de designere, som kan få gavn af det. Derfor arbejder RettighedsAlliancen på, hvordan Designnævnet kan promoveres bredt og derved afgøre flere konflikter.

OPLYSNINGSKAMPAGNE OM DESIGNKOPIER

I 2023 har RettighedsAlliancen taget hul på udviklingen af en designkampagne, der har til formål at nedbringe danskernes forbrug af designkopier. Vi har indledt et samarbejde med kommunikationsbureauet The Unicorn, som står bag udviklingen og eksekveringen af kampagnen i samarbejde med RettighedsAlliancen og designmedlemmerne. Designkampagnen forventes at blive lanceret i efteråret 2024 og er støttet af Dreyers Fond, Træets Uddannelses- og Udviklingsfond, Kulturministeriet og UBVA.

Sager på designområdet

Import og salg af Wegner-kopier (2023-06-23): En 31-årig kvinde blev dømt for import og salg af 44 kopier af Y-stolen designet af Hans J. Wegner. Hun modtog 30 dages betinget fængsel for overtrædelse af ophavsretsloven.

Import og videresalg af PH-lampedele (2023-06-01): En 27-årig mand blev dømt for at have importeret tusindvis af kopidele til PH-lamper fra Kina med det formål at samle delene til komplette lamper og videresælge disse i Danmark. Han modtog ni måneders ubetinget fængsel for ophavsretskrænkelser af særlig grov karakter i tillæg til en dom på et år og tre måneders fængsel for groft hæleri af bl.a. PH-lamper i december 2021. Dommen er anket.

Europol-sag om omfattende salg af kopidesign: I 2022 anmeldte RettighedsAlliancen en omfattende sag vedrørende salg af kopidesign i flere europæiske lande. Sagen verserer fortsat og efterforskes af Europol, der koordinerer med de forskellige landes myndigheder.

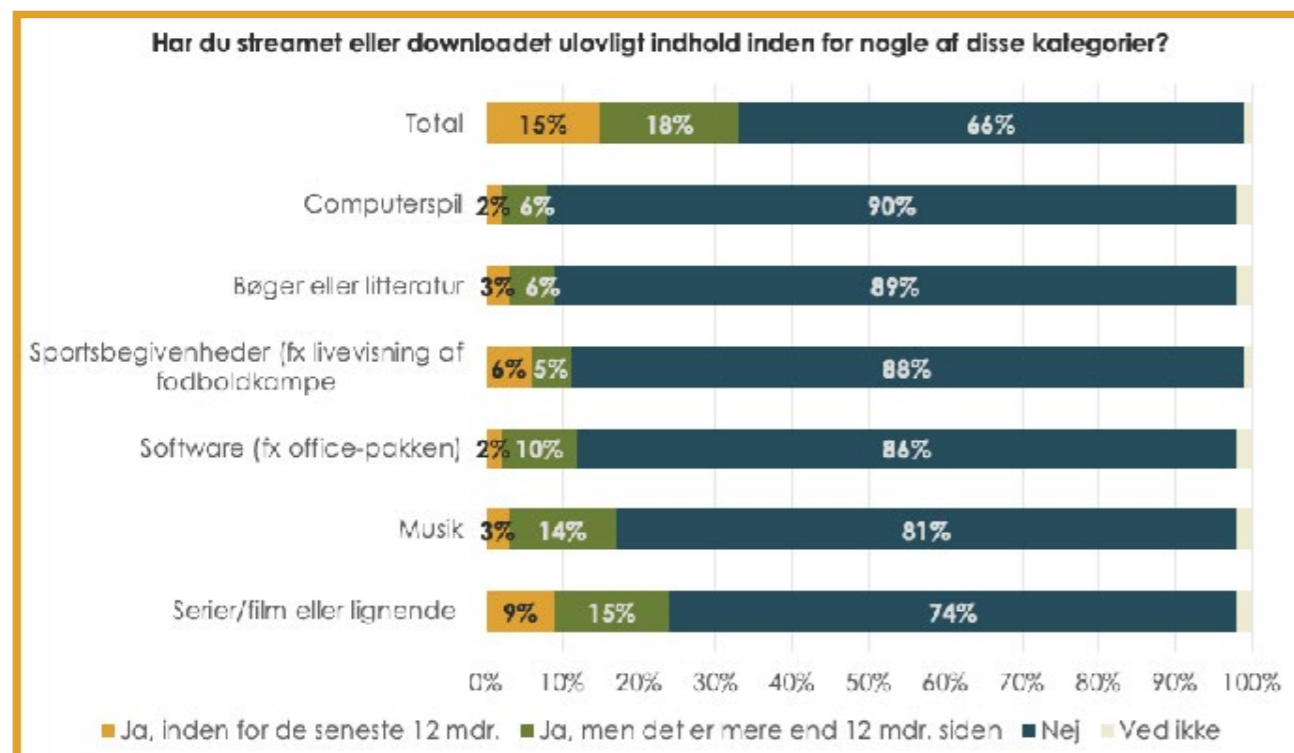
Anmeldelse af salg af replika på Facebook: En Facebook-sælger er blevet anmeldt til politiet efter at have udbudt og solgt en række replika-versioner, som er blevet importeret fra Kina.

Film, serier, tv- og live-indhold

© Denise Jans

Film, serier, tv- og live-indhold som sport ligger fortsat i den høje ende hvad angår ulovlig streaming af indhold. De seneste tal på danskernes forbrug af ulovligt indhold forefindes i en undersøgelse fra Dansk Erhverv, som blev foretaget i december 2022 og offentliggjort i 2023. Undersøgelsen viser, at 9 % af danskerne har streamet eller downloadet film, serier eller lignende inden for det seneste år, og at yderligere 15 % har gjort det for mere end et år siden. For sportsbegivenheders vedkommende har 6 % streamet ulovligt inden for det seneste år og yderligere 5 % har for mere end et år siden.

Når det ulovlige forbrug af film, serier og live-indhold er så højt, er det også et udtryk for, at netop disse former for indhold har en høj popularitet på alle platforme og tekniske løsninger, som anvendes til ulovlig deling af indhold. RettighedsAlliancens indsatser for at beskytte film, serier og sport dækker derfor både over indsatser mod ulovlige fildelings-tjenester, IPTV-løsninger og seedboxe, blokeringer af udenlandske ulovlige sider, uautoriseret videresalg af hackede adgangsplysninger til streamingtjenester, password-delning og ikke mindst blokering af ulovligt indhold på sociale medier. I afsnittet Status på det ulovlige marked findes det fulde overblik over RettighedsAlliancens indsatser, der kendetegner ulovlig deling af film, serier og live-indhold, samt over vores sager i 2023.

Graf 7: Data fra Dansk Erhverv, der viser andel af danskere, der har streamet eller downloadet indhold ulovligt fordelt på indholdskategorier

OS DER ELSKER FILM

Fra december 2022 til januar 2023 kørte kampagnen 'Os Der Elsker Film' endnu en gang på sociale medier og i landets biografteatre for at minde danskerne om de gode grunde til at se film og serier lovligt og konsekvenserne ved at se ulovligt. Her var særligt unge i alderen 18-29 år endnu engang fokus for kampagnen, da denne gruppe er dem, der er mest tilbøjelige til at benytte sig af ulovligt indhold.

Opbakningen fra RettighedsAlliancens medlemmer og relevante interessenter på området har endnu engang været overvældende, og de har ydet et vigtigt bidrag til at få kampagnen ud at leve på sociale medier og i biografen.

Over 144.000 biografgæster mødte 'Os Der Elsker Films' kampagnofilm med Anders Juul på det store lærred, der desuden blev set 273.000 gange på Instagram og 784.000 gange på YouTube, hvor den kørte som reklame for en afspilning. I den forbindelse

er der blevet observeret markant flere besøgende på www.osderelskerfilm.dk fra YouTube, der opnåede i alt 1.373 klik mod 323 klik ved efterårets lancering

Men også kampagnens grafikker har hittet på sociale medier i en grad, der har givet 'Os Der Elsker Film' et større engagement end de to foregående relanceringer i 2022 og lignende kampagner generelt. Grafikkerne på sociale medier nåede samlet set over 484.000 unikke personer på Instagram og Facebook, hvor disse personer i gennemsnit har mødt kampagnens indhold lige over 2,5 gange. De 14 forskellige grafikker har genereret 7.714 interaktioner, der dækker over det samlede antal likes, kommentarer og delinger. Det gode resultat skyldes hovedsageligt et øget fokus på eksponering på Instagram, hvor 'Os Der Elsker Film' opnåede stor kærlighed og mange likes.

Læs mere om Os Der Elsker film i 2023 her

Medier

© Dameil Srestha

Med udviklingen inden for tech og kunstig intelligens er dansk medieindhold fortsat særligt udsat, hvad angår ulovlig brug og deling af indhold. I 2023 har vi set nye som velkendte tendenser, hvor danske mediehusers indhold misbruges, distribueres uden aftale, og bliver anvendt som byggesten i udviklingen af kunstig intelligens uden tilladelse fra rettighedshaverne.

NYHEDSAGGREGATORER

I årets løb har vi set flere eksempler på, at nyhedsaggregator-tjenester anvender vores medlemmers artikler ulovligt. Det kræver en aftale med de respektive mediehus, for at en nyhedsaggregator må bringe uddrag fra deres artikler på deres tjeneste. Dette står særligt klart med den danske implementering af EU's DSM-direktiv i 2021, som har medført en skærpet beskyttelse af medieindhold. Tech-virksomheder er således forpligtet til at indhente tilladelse fra mediehusene for at kunne dele uddrag af mediehusenes artikler på deres tjeneste.

Apples nyhedsaggregator-tjeneste Apple News Widget har i flere år crawlet danske mediers hjemmesider og bragt uddrag fra artikler i deres app målrettet det danske marked, uden aftale med de danske mediehus. Rettighedshaverne har forsøgt at få en dialog med Apple siden sommeren 2021, men Apple har konsekvent afvist et hvert forsøg på at indgå en aftale om brug af mediernes indhold. Derfor så rettighedshaverne ingen anden mulighed, end at anmelde Apple til politiet i begyndelsen af 2024. RettighedsAlliancen indgav anmeldelsen på vegne af Dansk Journalistforbund, Danske Medier og DPCMO, der repræsenterer de danske mediehus i indgåelsen af licensaftaler med tech-virksomheder.

I 2023 har også den franske nyhedsaggregator-tjeneste Squid App indsamlet og præsenteret uddrag af danske mediehusers artikler for deres brugere. Efter vi henvendte os til tjenesten, indvilligede de i at stoppe den ulovlige anvendelse af vores medlemmers artikler.

KUNSTIG INTELLIGENS

De danske medier står desuden for skud, hvad angår den ulovlige brug af indhold til udvikling af kunstig intelligens. Det kommer til udtryk i en sag om datasættet DaNews, bestående af danske artikler, som danske mediehus har udleveret til brug i forbindelse med et forskningsprojekt, efter aftale mellem mediehusene og Aarhus Universitet. Men i 2023 opdagede RettighedsAlliancen, at artiklerne har fundet vej til forskningsprojektet "Danish Foundation Models", der handler om at lave danske sprogmodeller. Her er de respektive artikler blevet anvendt til at træne ikke-generative sprogmodeller uden en aftale med mediehusene herom. Sprogmodeller, som efterfølgende er blevet lagt frit tilgængeligt på internettet, hvor alle har adgang til at downloade modellerne og arbejde videre med dem. Sagen er stadig i gang, og RettighedsAlliancen arbejder på at få sprogmodellerne, som er trænet på ulovlige kopier af artiklerne fjernet, ligesom der arbejdes på at sikre, at der ikke udgives generative sprogmodeller baseret på mediehusenes indhold uden de nødvendige aftaler. RettighedsAlliancen følger desuden internationale sager tæt, hvoraf særligt The New York Times' sag mod OpenAI/Microsoft kan få stor indflydelse på feltet. Her har The New York Times præsenteret adskillige eksempler på, at det var muligt at generere identiske eller næste identiske kopier af deres artikler

ved brug af ChatGPT. Sagen berører derved det centrale spørgsmål, hvornår der er tale om ulovlig kopiering med hensyn til både sprogmodellernes input- og outputfase – det vil sige, hvorvidt det er ulovligt at anvende beskyttet indhold til at træne modellerne, samt om modellerne gør det pågældende indhold ulovligt tilgængeligt for brugeren.

En anden udfordring, vi oplever inden for medieområdet, er AI-søgemaskiner som Arc Search og Perplexity AI. Ligesom nyhedsaggregator-tjenester er disse primært baseret på indhold indsamlet fra mediehus og andre indholdsskabere,

Medier

© Dameil Srestha

som derefter opsummeres for brugerne, ofte uden kildehenvisninger. Dette udgør en betydelig risiko for, at brugerne ikke opsøger den oprindelige kilde, og indholdsskaberne dermed mister muligheden for at tjene penge på deres indhold.

© Bits and Splits

MISBRUG AF VAREMÆRKER OG IDENTITET

Flere danske mediehus og journalister har i de senere år været udsat for misbrug af deres varemærke, identitet og integritet i forbindelse med svindel på nettet. Det gælder eksempelvis Bitcoin-svindel, hvor både personer og mediehus ufrivilligt lægger navn og ansigt til falske svindelannoncer, men også nyere eksempler på at deepfakes og stemmekloner anvendes til at lave manipuleret indhold med eksempelvis tv-værter på sociale medier.

I 2023 har vi desuden haft en sag om misbrug af et medies varemærke og bedrageri, da en dansk virksomhed udgav sig for at være det pågældende medie og dermed tilbød falsk reklameplads i mediet til mindre danske virksomheder. RettighedsAlliancens politianmeldte virksomheden og afventer politiet behandling af sagen.

Sager på medieområdet

Xor06-sagen (2023-06-26): En 41-årig mand fra Fyn blev idømt seks måneders betinget fængsel for grove ophavsretskrænkelser og bedrageri. Han var del af en releasegruppe kaldet "Xor06" på den lukkede fildelingstjeneste Asgaard, hvor han ulovligt kopierede og delte bøger, artikler og Ekstra Bladet+-artikler ved brug af stjalne passwords. Udover fængselsstraffen idømmes han 120 timers samfundstjeneste, konfiskation af ejendele og erstatning til rettighedshaverne.

Litteratur

Det ulovlige forbrug af studiebooks er fortsat en integreret del af studiekulturen på de videregående uddannelser, og dette medfører store konsekvenser for danske forlag, forfattere og boglader, og samtidig er det med til at undergrave den vidensproduktion og kvalitet, som uddannelserne står på.

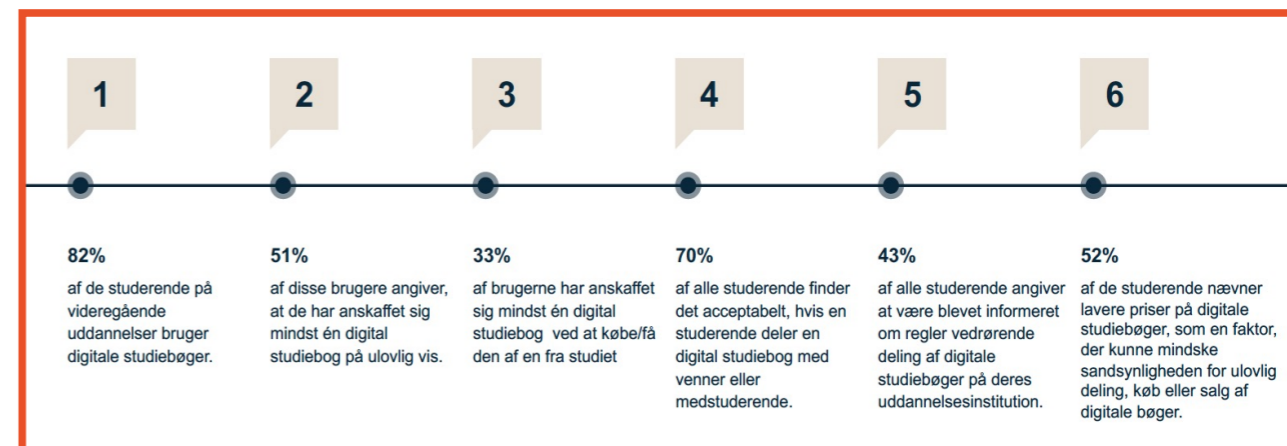

Illustration 4: Hovedresultaterne fra undersøgelsen "Studerendes anskaffelse af studiebooks 2024", foretaget af Epinion for RettighedsAlliancens.

Se resultatet af Epinions undersøgelse: "Studerendes anskaffelse af studiebooks 2024"

UNDERSØGELSE OM STUDERENDES ANSKAFFELSE AF STUDIEBØGER

En ny undersøgelse fra Epinion i begyndelsen af 2024 viser, at de studerendes ulovlige forbrug af studiebooks fortsat er højt. Her svarer 51 % af dem, der benytter digitale studiebooks, at de har anskaffet sig mindst en studiebog ulovligt det seneste år. På trods af rettighedshavernes mangeårige indsats for at oplyse om problemet, sætte ind over for de ulovlige kopier og udvikle samarbejder med uddannelsesinstitutionerne, ligger omfanget af de studerendes ulovlige forbrug af studiebooks fortsat på samme stabile niveau som de seneste fem år. Men der skal mere end oplysning til for at skabe en nødvendig kulturændring i blandt de studerende, da 70 % af de studerende finder det acceptabelt at dele digitale studiebooks med en

ven/medstuderende, på trods af at 68 % godt ved, at det er ulovligt.

ULOVLIGE DELINGER AF STUDIEBØGER

Gennem RettighedsAlliancens monitoring af delinger af ulovlige studiebooks på bl.a. Facebook ser vi generelt et fald i antallet af litteratursager. I 2023 registrerede vi 69 sager, hvilket er et fald på 61 % fra 2022 og 86 % fra 2021. Intet tyder dog på, at dette fald er et udtryk for, at de studerendes forbrug af ulovlige studiebooks er faldende. Førnævnte undersøgelse fra Epinion viser netop, at forbruget ligger stabilt, samtidig med at vi ser en signifikant stigning i antallet af studerende, der angiver, at de deler ulovlige kopier af studiebooks med personer i deres nærmiljø via trådløs fildeling og chatbeskeder. Det understøtter en tendens vi ser,

Litteratur

hvor filerne i mindre grad deles åbent i for eksempel grupper på Facebook, men hvor der derimod henvises til lukkede fora som Messenger-tråde, intranet mv., hvor vi ikke kan monitorere. Selvom tendensen forhindrer os i at opdage mange krænkelse, er den et udtryk for, at de studerende er bevidste om, at deling af studieboøger er ulovligt, om end de fortsat vælger at gøre det. Det er et godt udgangspunkt for at ændre deres adfærd, hvilket dog kræver, at langt flere instanser opprioriterer at handle på problemet.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER VED ULOVLIGE STUDIEBØGER

I 2023 fik RettighedsAlliancen udført en økonomisk analyse af, hvad det omfattende forbrug af ulovlige studieboøger årligt koster branchen og samfundet i tabt fortjeneste. Analysen, der er foretaget af konsulenthuset CphFacilitation, viser, at

bogbranchen og staten skønsmæssigt mistede 225 mio. kr. i 2022, på grund af piratkopiering af digitale studieboøger. Et omfang, der svarer til 31 % af det samlede studiebogsmarkeds årlige værdi.

Den ulovlige kopiering af studieboøger går særligt ud over danske forlag og forfattere, der, ifølge analysen, har mistet 59 mio. kr. på et år til den ulovlige deling af studieboøger. Dette giver samtidigt en idé om, hvor kort tid vi har til at finde holdbare løsninger, før piratkopiering af digitale studieboøger vil gøre uigenkaldelig skade på dansk vidensproduktion, og derved også kvaliteten på uddannelserne. Dette vil særligt gå ud over de såkaldte velfærdsuddannelser, hvor pensum i høj grad består af dansk produceret indhold, og hvor dansk produktion af studieboøger er afgørende for at sikre opdateret viden, som følger de faglige standarder, vi har i Danmark.

Sager på litteraturområdet

Salg af ulovlige studieboøger (2023-01-05): En 26-årig mand fra Horsens blev dømt for salg af 29 ulovlige pdf'er af studieboøger på DBA. Han modtog en dom på 10 dages betinget fængsel, konfiskering af 2.245 kr., og en erstatning på 5.000 kr..

Salg af ulovlige studieboøger (2023-05-04): En 25-årig mand fra København blev dømt for ophavsretskrænkelser, efter at have udbudt 47 forskellige ulovlige kopier af studieboøger, hvoraf mere end halvdelen stammede fra Nota. Grundet den lange behandlingstid modtog han ikke fængselsstraf men blev idømt en bøde på 5.000 kr. samt konfiskering af en samlet fortjeneste på 2.450 kr.

Xoro6-sagen (2023-06-26): En 41-årig mand fra Fyn blev idømt seks måneders betinget fængsel for grove ophavsretskrænkelser og bedrageri. Han var del af en releasegruppe kaldet "Xoro6" på den lukkede fildelingstjeneste Asgaard, hvor han ulovligt kopierede og delte boøger, artikler og Ekstra Bladet+-artikler ved brug af stjalne passwords. Udover fængselsstraffen idømmes han 120 timers samfundstjeneste, konfiskation af ejendele og erstatning til rettighedshaverne.

Tab fordelt på interesseter samt skønnet værdi af samlet studiebogsmarkedet i 2022

Interessenter	Tab som følge af digital piratkopiering i mio. kr.					Samlet marked (nybogspris)	
	Staten	Boghandel mv.	Forfattere	Forlag	I alt	Værdi	Tab i pct.
Dansk produktion	29	59	26	33	147	474	31
Udenlandsk produktion	16	31	14	18	78	256	30
I alt	45	90	39	51	225	730	31

Graf 8: Resultat af undersøgelsen "De økonomiske konsekvenser ved piratkopiering af studieboøger, foretaget af CphFacilitation for RettighedsAlliancen. Som følge af afrundinger, stemmer kolonner ikke nødvendigvis med i alt.

Se resultatet af analysen: "Økonomiske konsekvenser ved piratkopiering af digitale studieboøger" her

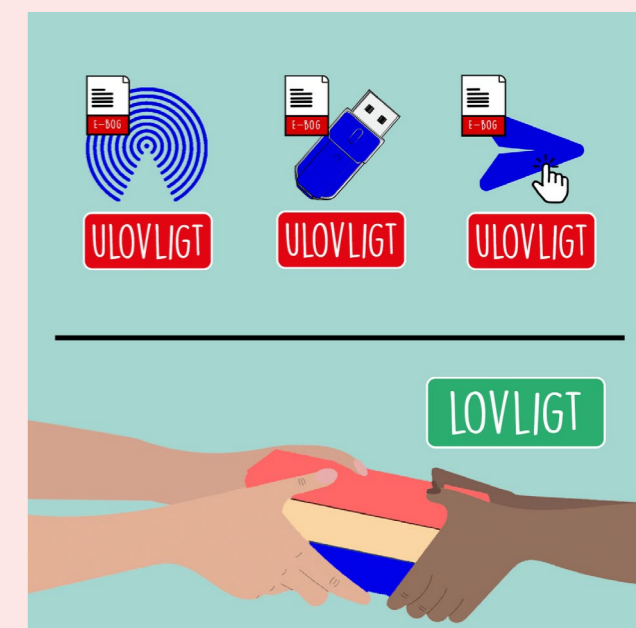
Analysen er foretaget af Hjarn v. Zernichow Borberg, der er cand.polit., partner i CphFacilitation og ekstern lektor ved Økonomisk Institut på Københavns Universitet.

NOTA

Nota, der er Kulturministeriets bogtjeneste til folk med læse- og synshandicap, bærer et centralt ansvar i forhold til det massive omfang af ulovlige studieboøger, der cirkulerer mellem de studerende. De filer, som Nota i dag stiller til rådighed for deres brugere, indeholder vandmærker, men er ikke underlagt nogen form for kopibeskyttelse. I 2023 kunne RettighedsAlliancen konstatere, at 59 % af de ulovlige kopier af studieboøger, vi finder i vores monitorering, stammer fra Nota. Men området er også kendetegnet ved et stort mørketal, da langt fra alle ulovlige kopier deles i det åbne. Notas voldsomme bidrag til det ulovlige studiebogsmarked understreger, at der er et presserende behov for, at Nota tager ansvar for at finde løsninger. Sammen med Danske Forlag og studieboghandlere har RettighedsAlliancen i årets løb råbt politikerne op om problemet. Det er blevet mødt med lydhørhed fra ministerielt hold, men arbejdet med at sikre en effektiv kopibeskyttelse på indhold fra Nota fortsætter.

OS DER ELSKER VIDEN

I 2023 har kampagnen Os Der Elsker Viden atter oplyst de studerende om regler og konsekvenser vedrørende ulovlig deling af digitale studieboøger. Begge gange kampagnen har kørt i 2023, i januar op til semesterstart og i august forud for studiestart, er kampagnen nået ud til ca. 200.000 personer. Derved har kampagnen generelt opnået en bredere eksponering end i 2022 og 2021.

Læs mere om Os Der Elsker Viden her

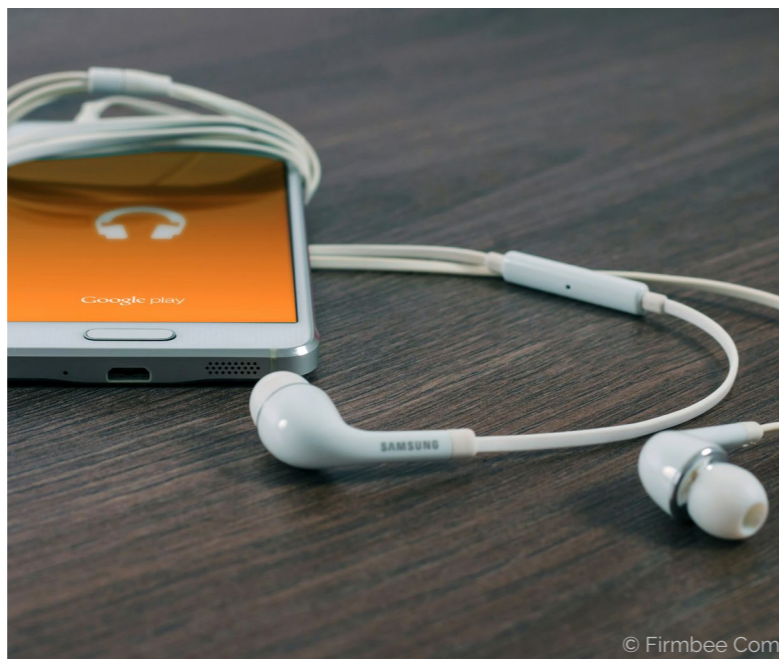

Musik

© OceanProd

I 2023 har RettighedsAlliancen rettet et særligt fokus mod en sag, der kan vise sig at være en af verdens største inden for bedrag med streaming af musik. På vegne af medlemmerne IFPI, Koda, Dansk Musiker Forbund og Dansk Artist Forbund anmeldte RettighedsAlliancen allerede i 2018 en østjysk mand, som angiveligt har genereret kunstige afspilninger af musiknumre på tjenester som Spotify.

De kunstigt genererede afspilninger blev tilsyneladende foretaget på 689 værker på forskellige musikstreamingtjenester, hvoriblandt 37 af værkerne var kopieret fra andre musikere, som han efterfølgende skulle have redigeret og udgivet under nye titler i eget navn. Dette skulle ifølge anklageskriftet have fundet sted i perioden 2013-2019 og have medført, at tiltalte uberettiget fik udbetalt royalties for 4,3 millioner kroner. Men selvom der var tale om en af de største streamingbedrag, oplevede vi, at sagen ikke blev berammet.

© Firmbee Com

Gennem en presseindsats i forsommeren 2023 lykkedes det RettighedsAlliancen at sætte offentlig fokus på sagen og det problematiske i, at sagerne står i kø i retssystemet. Sagen blev dækket af Zetland, "Kulturen på P1" og podcasten "Ekstranummer". Kort derefter blev sagen endelig berammet til at komme for Retten i Aarhus i februar 2024.

"I årevis var en mand fra Østjylland en af de mest populære musikere i Danmark. Hans sange blev streamet nærmest nonstop på tjenester som Spotify. Manden opnåede det, de fleste musikere kun kan fantasere om: at blive millionær på musik. Der var bare sådan ét lille problem: Der var reelt ingen, der lyttede til mandens musik. Det hele var fup."

Zetland

– Frederik Kuhlager, Zetland,
19. maj 2023

STREAM-RIPPING

I marts vandt RettighedsAlliancen en blokerings sag, der omfatter de ni mest populære såkaldte stream-ripping-tjenester i Danmark. Dermed er siderne nu dømt ulovlige, hvilket betyder, at danske internetudbydere skal blokere for deres brugeres adgang til tjenesterne.

I 2018 blev Danmark det første land i verden

til at blokere for en stream-ripping-tjeneste efter RettighedsAlliancens blokerings sag mod et teleselskab om blokering af en såkaldt stream-ripper. Her, 5 år senere benyttes teknologien stadig i stort omfang til at gøre musik ulovligt tilgængeligt men med bred blokeringen af adgang til tjene sternes indhold, kan vi holde ekspone ringen og forbruget af ulovligt distribueret musik nede.

STEMMEKLONER

2023 har også løftet sløret for nye former for misbrug af artister og deres indhold, som følge af fremkomsten af stemmekloning og deepfake-teknologi. Indtil videre er dette hovedsageligt de mest populære udenlandske artister, der har stået for skud, men i takt med teknologiens udbredelse og udvikling, må også danske artister forventes at blive ramt inden for nær fremtid.

I RettighedsAlliancen arbejder vi med, hvordan vi kan sikre mulighederne for at håndhæve over for AI-skabt indhold på blandt andet sociale medier, som krænker musikeres stemme og/eller indhold. Blandt andet ved at undersøge teknologien bag, teste platformenes værktøjer og drive politiske indsatser.

© Daniel Robert Dinu

Sager på musikområdet

Musiksvindelsag (2023-05-23): En østjysk mand blev tiltalt for at have tjent 4,3 millioner i royalties via kunstigt genererede afspilninger på musiktjenester som Spotify.

